

Regionaal zicht op de aard en omvang van seksueel geweld

Regio West-Brabant

November 2021

Geweld Hoort Nergens Thuis is een nationaal meerjarenprogramma
in opdracht van de ministeries van VWS en JenV en de VNG

Inhoud

Regionaal zicht op de aard en omvang van seksueel geweld	3
Kenmerken van de regio West-Brabant	4
Kenmerken van meldingen van seksueel geweld	5
Kenmerken van slachtoffers van seksueel geweld	10
Kenmerken van plegers van seksueel geweld	15
Definities	18
Bronvermelding	19

Regionaal zicht op de aard en omvang van seksueel geweld

Aanleiding

Onderdeel van het landelijk programma Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT) is het verstevigen van de aanpak van seksueel geweld. Onder andere is er behoefte aan meer regionaal zicht op de aard en omvang van seksueel geweld. Om deze reden heeft het programma GHNT dit instrument laten ontwikkelen, waarmee op regionaal niveau meer zicht komt op seksueel geweld voor vijf regio's (Groningen, Gelderland-Zuid, West-Brabant, Zuid-Holland-Zuid en Haaglanden).

Inhoud van dit instrument

Dit instrument geeft een overzicht van de aard en omvang van seksueel geweld binnen de regio West-Brabant. Hierbij komen kenmerken van de meldingen, slachtoffers en plegers aan bod. In dit instrument vergelijken wij telkens regionale data met landelijke data. De precieze invulling van dit instrument is afhankelijk van de beschikbaarheid van regionale data en de privacy-afspraken omtrent deze data. Naast het instrument is ook een notitie opgesteld waarin mogelijkheden voor doorontwikkeling en updates staan beschreven.

Waar kunt u dit instrument voor gebruiken?

In dit instrument kunt u informatie vinden over de volgende kenmerken van seksueel geweld:

- Meldingen
- Slachtoffers
- Plegers

Dit instrument kan gebruikt worden voor de volgende doeleinden:

- Inzicht verkrijgen in de aard en omvang van seksueel geweld;
- De urgentie van de problematiek agenderen;
- Inzicht verkrijgen in mogelijke speerpunten van het beleid of in te zetten interventies;
- Verbinding kunnen leggen tussen cijfers uit verschillende regionale bronnen.

Op welke data zijn dit instrument gebaseerd?

Regionale data zijn afkomstig van de GGD, het Centrum Seksueel Geweld (CSG), Veilig Thuis en De Blauwe Maan. Landelijke data zijn verkregen uit onderzoek van het CBS, Rutgers, de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen en het Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM). Alle verkregen data zijn geanonimiseerd, om de privacy van de betrokkenen te waarborgen.

Kenmerken van de regio West-Brabant

In 2020 had de regio West-Brabant 710.655 inwoners.

Gemiddeld tellen de gemeenten in West-Brabant 487 inwoners per km², iets minder dan het landelijk gemiddelde van 517 inwoners per km².

Leeftijd ¹	Regio West-Brabant	Landelijk
Jeugd (t/m 20 jaar)	20,7%	21,6%
Jongvolwassenen (20 – 25)	5,9%	6,3%
Volwassenen (25 – 45)	23,3%	24,8%
Volwassenen (45 – 65)	28,7%	27,8%
Ouderen (65+)	21,3%	19,5%

Sekse ¹	Regio West-Brabant	Landelijk
Vrouw	50,2%	50,3%
Man	49,8%	49,7%

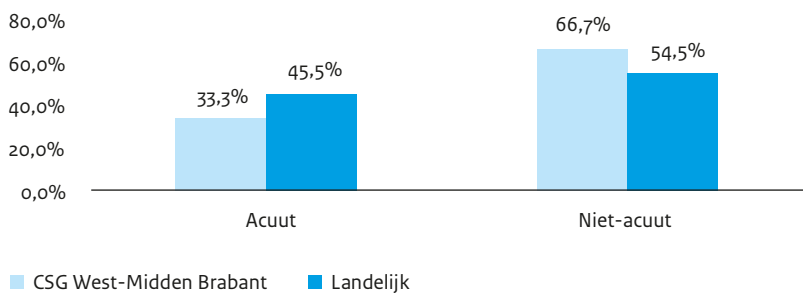
Kenmerken van meldingen van seksueel geweld

Meldingen van seksueel geweld bij het Centrum Seksueel Geweld^{3,4}

In de eerste helft van 2021 waren er **62 meldingen** van seksueel geweld bij het CSG West-Midden Brabant, waarvan **71%** acuut.

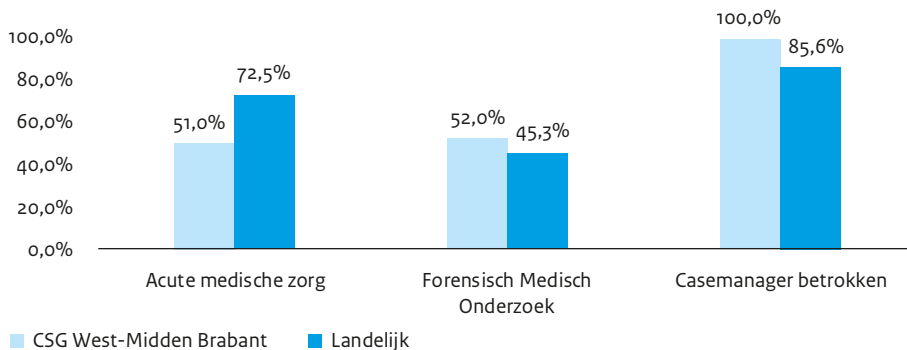
Meldingen bij het CSG in 2019

Kenmerken acute casussen bij het CSG West-Midden Brabant^{3,4}

Van alle casussen die in 2021 gemeld werden bij het CSG West-Midden Brabant werd in 50% van de gevallen medische zorg verleend en bij **38,6%** werd Forensisch Medisch Onderzoek uitgevoerd. De cijfers voor 2019 staan in het figuur hieronder gepresenteerd.

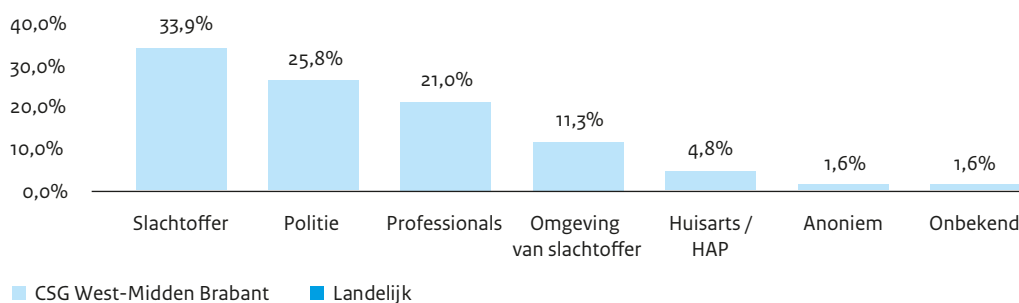
Kenmerken acute casussen in 2019

Eerste contact bij het CSG³

In **33,9%** van de meldingen van seksueel geweld in de eerste helft van 2021 bij het CSG West-Midden Brabant was het eerste contact met het slachtoffer zelf.

Eerste contact bij het CSG

Meldingen van seksueel geweld bij de Blauwe Maan⁵

In 2021 (tot oktober) bood de Blauwe Maan hulp aan **46** cliënten (inclusief chathulp).

Meldingen van seksueel geweld bij Veilig Thuis⁶

Veilig Thuis ontving in 2020 **180** meldingen van seksueel geweld voor de regio West-Brabant.

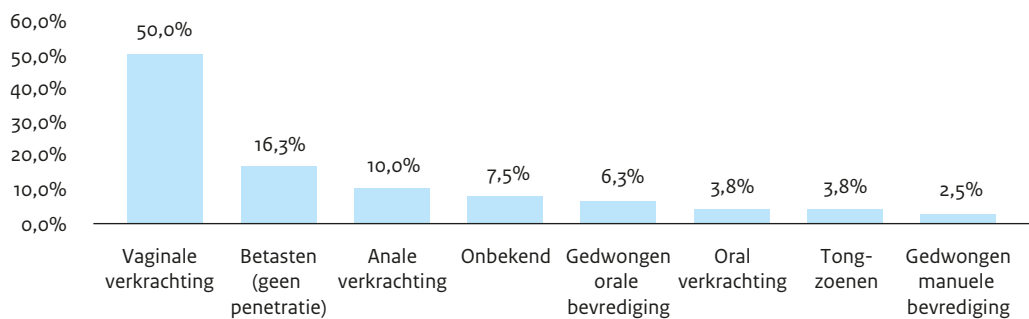
Vormen van seksueel geweld

Bij de helft (50%) van de meldingen bij het CSG West-Midden Brabant in de eerste helft van 2021 is er sprake van vaginale verkrachting.³

In de afgelopen 12 maanden heeft van de Nederlandse bevolking* boven de 16 jaar⁷:

- 6,8% niet-fysieke seksuele intimidatie meegemaakt;
- 3,3% fysiek seksueel geweld meegemaakt;
- 5,4% online seksuele intimidatie meegemaakt.

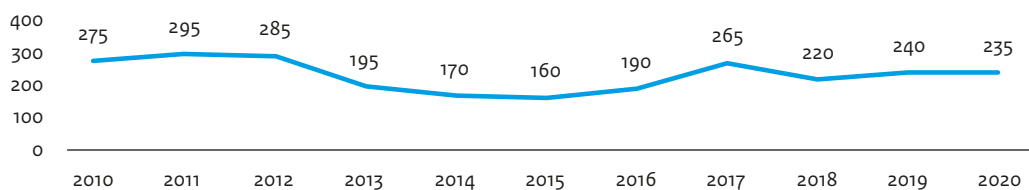
Type seksueel geweld - Meldingen CSG West-Brabant

Meldingen van seksueel geweld bij de politie^{8,9}

In 2020 zijn er 251 incidenten van seksueel geweld gemeld bij de politie in de regio West-Brabant. In 57,4% van deze incidenten heeft er een informatief gesprek met het slachtoffer plaatsgevonden, landelijk is dit 54,5%.

Geregistreerde seksuele misdrijven bij de politie in West-Brabant

Ruim een kwart (**27,1%**) van de incidenten die in 2020 gemeld werden bij de politie in de regio West-Brabant betreft een verkrachting, landelijk is dit **29%** van de incidenten⁸.

Vorm geweld ⁶	West-Brabant	Landelijk
Openbare schennis ter eerbaarheid	19,5%	18,1%
Verkrachting	27,1%	29,0%
Aanranding	23,5%	28,3%
Seksueel misbruik in een afhankelijkheidsrelatie	16,7%	10,3%
Seksueel misbruik van kinderen	10,4%	12,7%
Kinderprostitutie	0,4%	0,1%
Grooming	2,4%	1,5%

Aangiftes bij de politie

In **57,8%** van de incidenten die in 2020 bij de politie in West-Brabant werden gemeld deed het slachtoffer aangifte, landelijk is dit **55,1%**⁷. **31,8%** van de slachtoffers die zich in de eerste helft van 2021 meldde bij het CSG West-Midden-Brabant deed aangifte bij de politie³.

Locaties van incidenten van seksueel geweld⁸

Het grootste deel van de incidenten die in 2020 werden gemeld bij de politie vond plaats in de woning: in de regio West-Brabant is dit **46,6%** van de incidenten, landelijk **49,9%**.

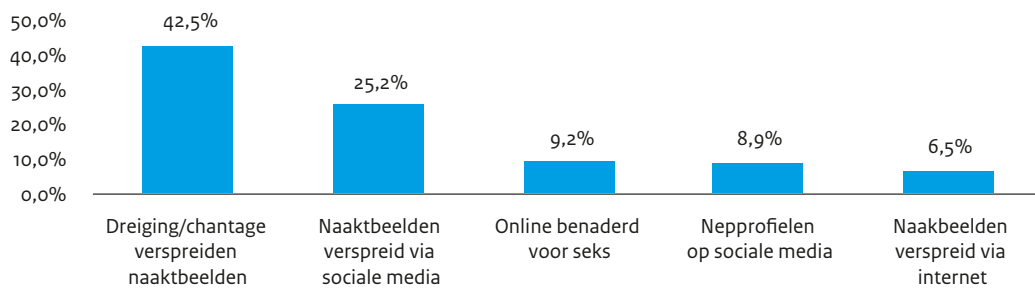
Locatie ⁸	West-Brabant	Landelijk
Woning	46,6%	49,9%
Om het huis	0,8%	0,7%
Uitgaansgelegenheid	2,4%	2,5%
Openbare plek (m.n. binnen)	4,0%	5,4%
Openbare plek (m.n. buiten)	27,9%	31,2%
Werkomgeving	3,2%	1,8%
School	1,2%	1,8%
Zorggelegenheid	4,4%	1,8%
Overige locaties*	9,6%	4,9%

* Onder 'overige locaties' vallen de volgende categorieën: bijzonder gebouw/terrein, bouwkeet/terrein en vervoermiddel.

Online seksueel misbruik¹⁰

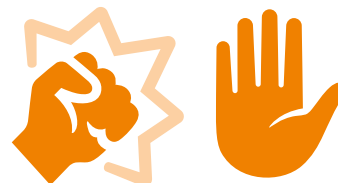
In 2020 is landelijk **6.318** keer contact gezocht met Helpwanted.nl, een website voor kinderen en jongeren die te maken hebben met online seksueel misbruik. In **42,5%** van de gevallen ging dit om dreiging of chantage rondom het verspreiden van naaktbeelden.*

Adviesvragen bij Helpwanted.nl

* Regionale data zijn niet beschikbaar

Kenmerken van slachtoffers van seksueel geweld

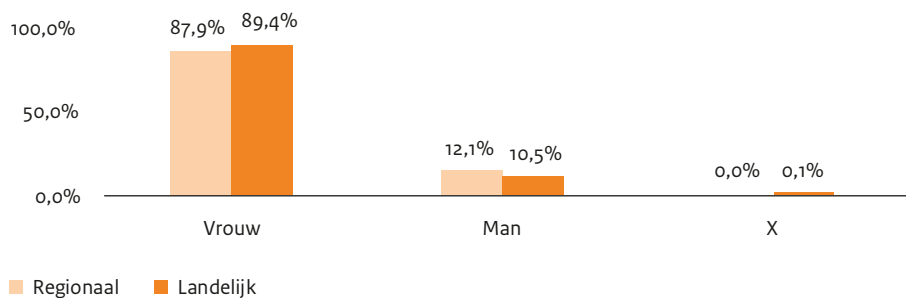
Slachtoffers bekend bij de politie⁸

In 2020 waren **231 slachtoffers** van seksueel geweld bekend bij de politie in de regio West-Brabant.

Sekse van de slachtoffers

Van de slachtoffers bekend bij het CSG West-Midden Brabant in de eerste helft van 2021 is **91,9%** vrouw.³ Bij de politie in de regio West-Brabant is **88,4%** van de slachtoffers vrouw, landelijk is dit **89,4%** van de slachtoffers⁸.

Sekse van slachtoffers bij de politie

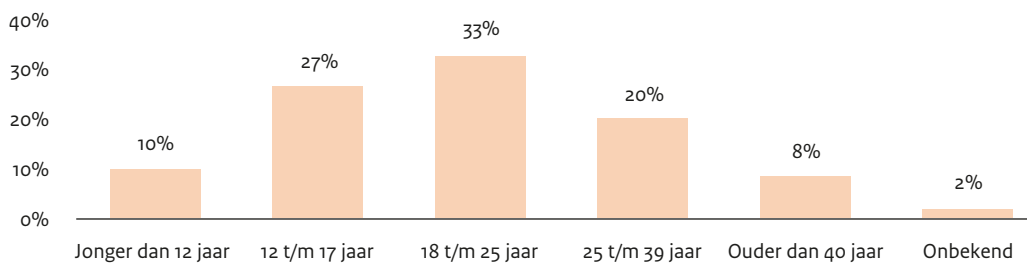
Van de landelijke bevolking heeft **15,1%** van de vrouwen seksueel geweld meegemaakt, versus **6,7%** van de mannen.⁷

Leeftijd van de slachtoffers

Van het aantal meldingen bij het CSG West-Midden Brabant in de eerste helft van 2021 heeft een kwart (**24,2%**) betrekking op minderjarige slachtoffers.³

Van de slachtoffers bekend bij de politie in de regio West-Brabant in 2020 is **31,6%** tussen de 12 en 17 jaar, landelijk is dit **28%**.⁸

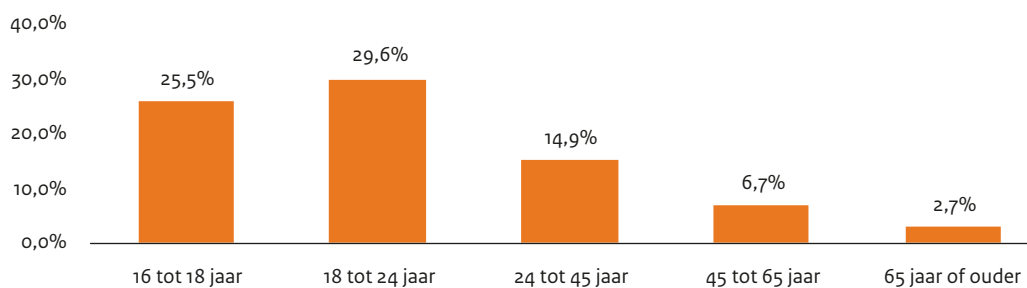
Leeftijd slachtoffers bij het CSG

Leeftijd slachtoffers bij de politie ⁸	West-Brabant	Landelijk
0 t/m 11 jaar	15,6%	16,4%
12 t/m 17 jaar	31,6%	28,0%
18 t/m 24 jaar	19,0%	23,5%
25 t/m 34 jaar	14,7%	15,7%
35 t/m 44 jaar	9,1%	7,4%
45 t/m 54 jaar	5,2%	4,6%
55 t/m 64 jaar	2,2%	2,4%
65 jaar of ouder	2,2%	1,7%
Onbekend	0,4%	0,2%

Van de landelijke bevolking* in de leeftijdscategorie 18 tot 24 jaar heeft **29,6%** in de afgelopen 12 maanden seksueel geweld meegemaakt.⁶

Slachtofferschap landelijke bevolking van 16 jaar en ouder*

* Regionale data zijn niet beschikbaar.

Seksueel geweld onder jongeren

Van de professionals werkzaam in de jeugdgezondheidszorg (van GGD West-Brabant) gaf **30%** aan seksueel misbruik te hebben gesignaleerd bij kinderen en **14%** bij jongeren.¹¹
In tabel hieronder zijn landelijke cijfers over slachtofferschap onder jongeren opgenomen¹².

Landelijk slachtofferschap jongeren*	Meisjes	Jongens
12 tot 14 jaar	4%	1%
15 tot 17 jaar	9%	2%
18 tot 20 jaar	17%	3%
21 tot 24 jaar	22%	4%

* Regionale data zijn niet beschikbaar.

Seksueel geweld onder ouderen¹³

Van de bewoners van 65 jaar en ouder in de regio West-Brabant is **0,4%** ooit thuis ongewenst seksueel benaderd, iets meer dan het landelijk gemiddelde van **0,3%**.

Eerder seksueel geweld³

Van de slachtoffers van seksueel geweld in de eerste helft van 2021 bekend bij het CSG West-Midden Brabant heeft **45,5%** eerder seksueel geweld meegemaakt.

Opleidingsniveau¹⁴

Percentage van de landelijke bevolking* dat ooit seksueel geweld heeft meegemaakt:

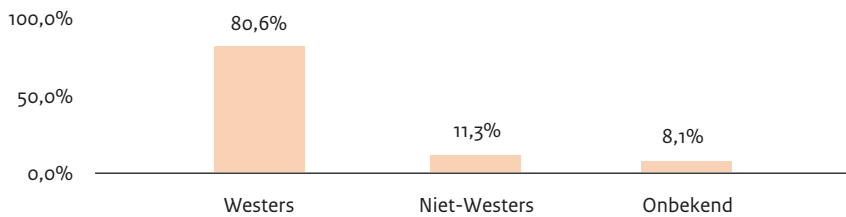
- Laagopgeleid: **6%** van mannen en **20%** van vrouwen
- Middelbaar opgeleid: **8%** van mannen en **25%** van vrouwen
- Hoogopgeleid: **6%** van mannen en **23%** van vrouwen

* Regionale data zijn niet beschikbaar.

Migratieachtergrond

Van de slachtoffers bekend bij het CSG West-Midden Brabant heeft **80,6%** een Westerse migratieachtergrond³.

Migratieachtergrond - Slachtoffers CSG

Percentage van de landelijke bevolking* dat in de afgelopen 12 maanden seksueel geweld heeft meegemaakt⁷:

- **11,1%** van mensen met een Nederlandse achtergrond
- **12,3%** van mensen met een Westerse migratieachtergrond
- **8,9%** van mensen met een niet-Westerse migratieachtergrond

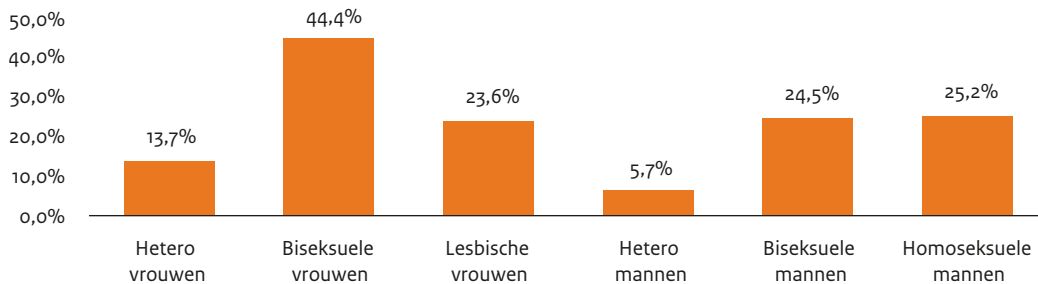
* Regionale data zijn niet beschikbaar.

Seksuele oriëntatie⁷

Landelijk* gezien komt onder biseksuele vrouwen seksueel geweld het meest voor: **44,4%** heeft in de afgelopen 12 maanden seksueel geweld meegemaakt.

21,3% van transvrouwen en **34,5%** van transmannen heeft weleens seksueel geweld meegemaakt¹⁵.*

Slachtofferschap landelijke bevolking naar seksuele oriëntatie

* Regionale data zijn niet beschikbaar.

Seksueel geweld onder mensen met een beperking

Bij **22,7%** van de slachtoffers bij het CSG West-Midden Brabant is een vermoeden van een cognitieve beperking.³

Percentage van de landelijke bevolking* dat ooit seksueel geweld heeft meegemaakt¹⁵:

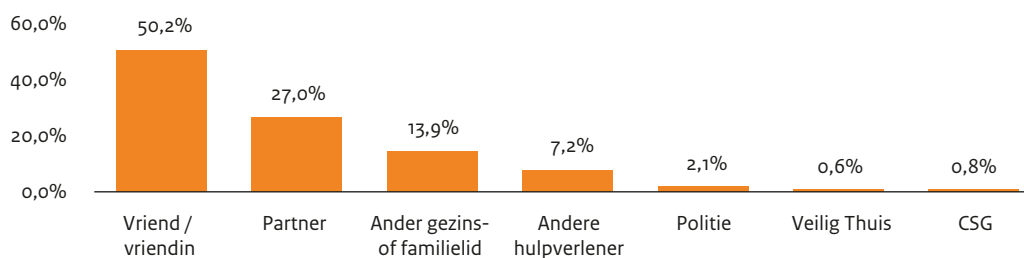
- Lichamelijke beperking: **5%** van mannen en **20,8%** van vrouwen
- Visuele beperking: **2%** van mannen en **12,7%** van vrouwen
- Auditieve beperking: **3,4%** van mannen en **14,3%** van vrouwen
- Verstandelijke beperking: **7%** van mannen en **23,4%** van vrouwen

* Regionale data zijn niet beschikbaar.

Praten over seksueel geweld⁷

Van de slachtoffers van fysiek seksueel geweld heeft **70,2%** met iemand gepraat over het geweld. Zoals in onderstaande grafiek te zien is, praat de helft (**50,2%**) van de slachtoffers met een vriend of vriendin over seksueel geweld.*

Met iemand gepraat over het geweld

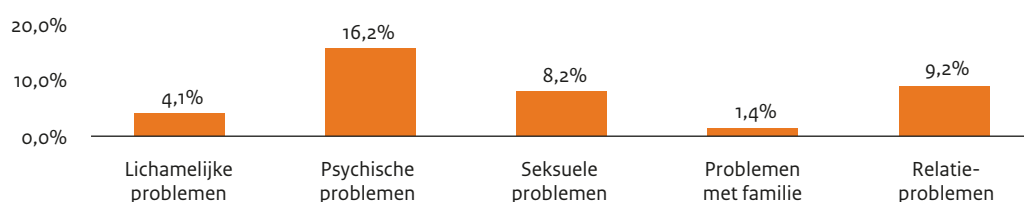

* Regionale data zijn niet beschikbaar.

Gevolgen van seksueel geweld⁷

24% van de slachtoffers van fysiek geweld ondervindt hier later problemen van. Zo ervaart **16,2%** van de slachtoffers psychische problemen na het seksueel geweld.*

Gevolgen van fysiek seksueel geweld

* Regionale data zijn niet beschikbaar.

Kenmerken van plegers van seksueel geweld

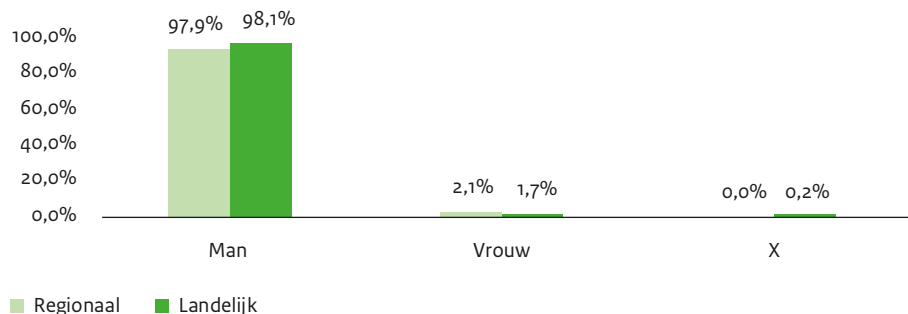
Verdachten bekend bij de politie⁸

In 2020 waren **97 verdachten** van seksueel geweld bekend bij de politie in de regio West-Brabant.

Sekse plegers

Van de verdachten die bekend zijn bij de politie in West-Brabant in 2020 is **97,9%** man, landelijk is **98,1%** van de verdachten man.⁸

Sekse verdachten bij de politie

Van de landelijke slachtoffers* van niet-fysieke seksuele intimidatie geeft **80,9%** aan dat de plegger een man was.⁷

Vorm seksueel geweld	Man(nen)	Vrouw(en)	Beiden**	Onbekend
Niet-fysieke intimidatie	80,9%	7,6%	6,4%	5,1%
Fysiek geweld	78,9%	15,4%	2,5%	3,2%
Online intimidatie	67,6%	9,6%	6,8%	16%

* Regionale data zijn niet beschikbaar.

** Dit kan zowel meerdere incidenten met verschillende plegers of meerdere plegers bij één incident betreffen.

Leeftijd plegers⁸

Een kwart (**25,8%**) van de verdachten bekend bij de politie in West-Brabant in 2020 is tussen de 25 en 34 jaar oud, landelijk is dit **23,5%**.

Leeftijd verdachten bij de politie ⁷	West-Brabant	Landelijk
0 t/m 11 jaar	1,0%	0,3%
12 t/m 17 jaar	10,3%	10,6%
18 t/m 24 jaar	19,6%	17,7%
25 t/m 34 jaar	25,8%	23,5%
35 t/m 44 jaar	20,6%	19,9%
45 t/m 54 jaar	12,4%	14,7%
55 t/m 64 jaar	6,2%	8,0%
65 jaar of ouder	4,1%	5,2%
Onbekend	0%	0,1%

Geweld tegen minderjarige kinderen¹⁶

Van de plegers van seksueel geweld tegen kinderen is **98%** man en **27%** minderjarig.*

* Regionale data zijn niet beschikbaar.

Aantal verdachten³

Bij het merendeel van de slachtoffers (**79,5%**) bij het CSG West-Midden Brabant is er sprake van één verdachte volgens het slachtoffer, bij **13,6%** zijn er meerdere verdachten.*

* In de overige gevallen is het aantal verdachten onbekend.

Relatie tot de pleger

Volgens de slachtoffers bekend bij het CSG West-Midden Brabant was de pleger³:

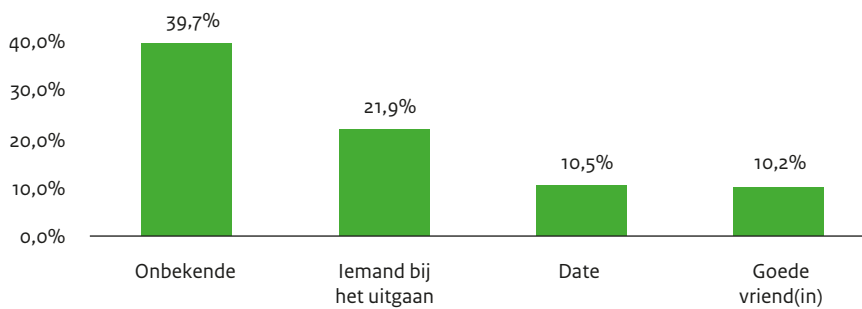
- in **46,8%** van de gevallen een bekende
- in **24,2%** van de gevallen een combinatie van een bekende en een onbekende
- in **4,8%** van de gevallen een onbekende*

Van de landelijke slachtoffers van fysiek seksueel geweld in de afgelopen 12 maanden geeft **39,7%** aan dat de pleger een onbekende was**.

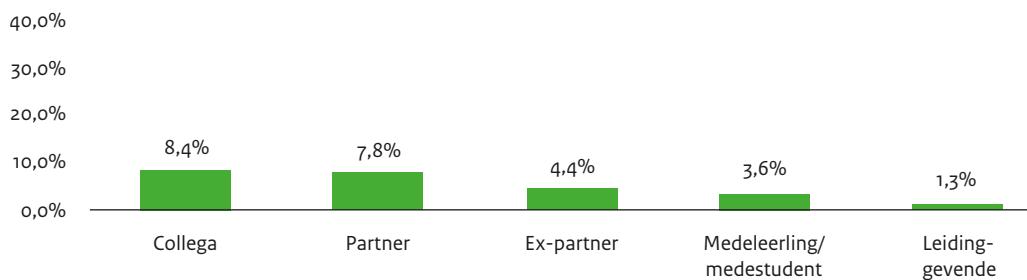
* In de overige gevallen is de relatie tot de pleger onbekend.

** Regionale data zijn niet beschikbaar.

Relatie tot de pleger, landelijk (1)

Relatie tot de pleger, landelijk (2)

Overdracht naar het OM⁸

Driekwart (**86,6%**) van de verdachten die bekend zijn bij de politie in West-Brabant in 2020 werd ingezonden naar het OM, landelijk is dit **82,7%** van de verdachten.

Definities

Het kan per organisatie/ databron verschillen welke definitie of afbakening t.a.v. seksueel geweld gehanteerd wordt. Hieronder geven we een overzicht van de definities in de verschillende bronnen.

Seksueel geweld (CSG / GGD): Alle seksuele handelingen die iemand gedwongen moet uitvoeren, ondergaan of zien. Het kan gaan om aanranding, verkrachting of seksueel misbruik.

Acuut seksueel geweld (CSG): meldingen van seksueel geweld binnen zeven dagen nadat het incident plaatsvond.

Seksueel geweld (VT): Aanranding, verkrachting en incest, maar ook vormen van seksuele chantage (bijv. het delen van een naaktfoto).

Incidenten seksueel geweld (politie): Incidenten die gemeld zijn in 2020. De aantallen omvatten zowel de pogingen als voltooide delicten.

Locatie incidenten seksueel geweld (politie): Locatie waar het incident plaatsvond. Een incident kan plaatsvinden op meerdere locaties en er kan sprake zijn van langdurig misbruik op meerdere locaties. In deze gevallen is één locatie genoteerd.

Slachtofferkenmerken (politie): Personen die bij meerdere incidenten betrokken zijn, worden maar één keer geteld. De leeftijden zijn gebaseerd op de leeftijd ten tijde van het begin van het incident.

Plegerkenmerken (politie): Betreft personen met de rol 'verdachte'. Het is mogelijk dat later in het onderzoek alsnog blijkt dat een persoon onterecht als verdachte was aangemerkt en niet als zodanig wordt ingezonden naar het OM. Net als bij de slachtoffers worden unieke personen geteld, waardoor personen die in 2020 bij meerdere incidenten betrokken zijn, maar één keer geteld worden. De leeftijden zijn gebaseerd op de leeftijd ten tijde van het begin van het incident.

Seksueel geweld (CBS prevalentie-monitor): Vervelende seksuele opmerkingen, ongewenste aanrakingen of gedwongen worden om seksuele dingen te doen.

Niet-fysieke seksuele intimidatie (CBS prevalentie-monitor): aandringen op een date, staren, het maken van een naaktfoto of seksfilmpje (zonder toestemming).

Fysiek seksueel geweld (CBS prevalentie-monitor): ongewenst(e) zoenen, orale seks, gedwongen seks met iemand anders voor geld en/ of goederen.

Online seksuele intimidatie (CBS prevalentie-monitor): seksueel kwetsende opmerkingen of grapjes (online), aandringen op seks (online), het maken van een naaktfoto of seksfilmpje (online).

Ongewenste seksuele ervaring (GGD Jeugd): gedwongen zoenen, intiem betasten of seksuele handelingen.

Seksueel geweld (Rutgers): gedwongen seksuele handelingen te verrichten.

Bronvermelding

1. Centraal Bureau voor de Statistiek (2021). *Regionale kerncijfers Nederland*.
2. Centraal Bureau voor de Statistiek (2018). *Enquête beroepsbevolking*.
3. Registratie Centrum Seksueel Geweld West-Midden Brabant (2021).
4. Centrum Seksueel Geweld (2020). *Jaarverslag Landelijk netwerk Centrum Seksueel Geweld 2019*.
5. De Blauwe Maan (2021). *Jaarverslag 2020*. Tilburg: De Blauwe Maan.
6. Centraal Bureau voor de Statistiek (2021). *Beleidsinformatie Veilig Thuis: Seksueel Geweld 2020*.
7. Centraal Bureau voor de Statistiek (2021). *Prevalentiemonitor huiselijk geweld en seksueel geweld 2020*.
8. Politieregistratie Seksueel Geweld in 2020.
9. Centraal Bureau voor de Statistiek (2021). *Geregistreerde criminaliteit 2020*.
10. EOKM (2021). *Jaarverslag 2020*.
11. Rutgers / Soa Aids Nederland (2017). *Seks onder je 25^e*. Utrecht/Amsterdam: Rutgers / Soa Aids Nederland.
12. GGD West-Brabant (2021). *Factsheet seksuele vragenlijst*. Breda: GGD West-Brabant.
13. GGD (2021). *Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020*. Utrecht: GGD.
14. Rutgers (2017). *Seksuele gezondheid in Nederland 2017*. Utrecht: Rutgers.
15. Rutgers WPF & Movisie (2015). *Seksuele grensoverschrijding en seksueel geweld: feiten en cijfers*. Utrecht: Rutgers WPF.
16. Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2021). *Dadermonitor seksueel geweld tegen kinderen 2015-2019*. Den Haag: Nationaal Rapporteur.

Nationaal programma
'Geweld hoort nergens thuis'
Regio West-Brabant

Meer info

Nationaal Programma 'Geweld hoort nergens thuis'

Bezoekadres: Parnassusplein 5, 2511 VX Den Haag

Postadres: Postbus 20350, 2500 EJ Den Haag

www.vng.nl/geweldnergensthuis

info@geweldnergensthuis.nl

Dit is een uitgave van

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Ministerie van Justitie en Veiligheid

November 2021